

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taimiaineistolain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taimiaineistolain muuttamisesta (HE 126/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 13/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

taimiaineistolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään taimiaineistolakiin (1205/1994) uusi 5 a—5 e § ja 2 a luku seuraavasti:

5 a §

Kasvilajikeluettelo

Elintarviketurvallisuusvirasto pitää puutarhakasvien taimiaineiston lajikkeista kasvilajikeluettelo.

Luetteloon merkitään lajikkeen nimi ja sen synonyymit, tiedot lajista ja lajikkeesta, rekisteröintipäivä ja rekisteröinnin voimassaolon päättymisen sekä muut lajikkeen yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luetteloon merkittävistä lajikkeista ja luetteloon 2 momentin mukaan talletettavista tiedoista noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 144/2016 vp

5 b §

Hyväksyminen kasvilajikeluetteloon

Lajike hyväksytään kasvilajikeluetteloon, jos se on riittävän erottuva, yhtenäinen ja pysyvä.

Lajikkeen hyväksymistä kasvilajikeluetteloon haetaan kirjallisesti Elintarviketurvallisuusvirastolta. Hakemukseen on liitettävä tiedot lajikkeesta ja lajikkeen vaatimustenmukaisuuden täyttämistä. Yksinomaan kansallisten vaatimusten mukaiset lajikkeet voidaan merkitä luetteloon ilman hakemustakin, jos Elintarviketurvallisuusvirasto arvioi lajikkeen täyttävän säädetyt vaatimukset.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista luetteloon hyväksymisen edellytyksistä ja 2 momentissa tarkoitetuista hakemuksessa esitettävistä tiedoista sekä lajikkeen vaatimustenmukaisuuden arvioimisesta noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

5 c §

Vaatimustenmukaisuuden selvittämiseksi tarvittavat viljelykokeet

Jos 5 b §:ssä tarkoitetun lajikkeen vaatimustenmukaisuuden selvittämiseksi tarvitaan viljelykokeita, Elintarviketurvallisuusvirasto järjestää lajikkeen tutkimisen hakijan pyynnöstä kansainvälisten menetelmien mukaan sen selvittämiseksi, onko lajike erottuva, yhtenäinen ja pysyvä. Hakijan on toimitettava tarvittava lajikkeen aineisto ja tarpeelliset muut tiedot Elintarviketurvallisuusvirastolle tai sen osoittamalle viljelykokeet suorittavalle taholle. Hakija vastaa viljelykokeiden kustannuksista.

Jos hakija esittää toisen Euroopan unionin jäsenvaltion asiasta vastaavan virallisen elimen vahvistaman lajikekuvauksen ja Elintarviketurvallisuusvirasto arvioi sen täyttävän 5 b §:ssä säädetyt luetteloon hyväksymisen edellytykset, ei viljelykokeita tarvitse tehdä uudestaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetuista lajikkeen erottuvuuden, yhtenäisyyden ja pysyvyyden tutkimisessa käytettävistä menetelmistä noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

5 d §

Lajikkeen kasvilajikeluetteloon hyväksymisen voimassaoloaika ja luettelosta poistaminen

Elintarviketurvallisuusvirasto voi hyväksyä lajikkeen kasvilajikeluetteloon määräajaksi ja määräaikaa voidaan pidentää hakemuksesta. Elintarviketurvallisuusvirasto voi pidentää lajikkeen voimassaolon luetteloon ilman hakemustakin, jos uusiminen edistää geneettistä monimuotoisuutta ja kestävää tuotantoa tai on muutoin yleisen edun mukaista.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi poistaa lajikkeen luettelosta, jos Euroopan unionin lainsäädännössä tai kansallisesti säädetyt hyväksymisen edellytykset eivät enää täyty tai hyväksymistä haettaessa tai tutkimuksen aikana on annettu virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja niistä tosiseikoista, joiden perusteella lajike hyväksyttiin luetteloon.

Eduskunnan vastaus EV 144/2016 vp

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta lajikkeen luetteloon hyväksymisen voimassaolosta noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

5 e §

Ilmoitukset muille jäsenvaltioille ja komissiolle

Elintarviketurvallisuusvirasto vastaa puutarhakasvien taimiaineistoa koskevan Euroopan unionin lainsäädännön mukaisista ilmoituksista muille Euroopan unionin jäsenvaltioille ja komissiolle.

2 a luku

Laboratoriot

6 a §

Tutkimuslaboratoriot

Tässä laissa edellytetyt viranomaisnäytteiden käsittelytehtävät ja tutkimukset on tehtävä Elintarviketurvallisuusvirastossa, Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymässä laboratoriossa tai Euroopan unionin jäsenvaltion hyväksymässä laboratoriossa.

Toimijan omavalvontaan kuuluvat näytteet on tutkittava Elintarviketurvallisuusviraston tähän tarkoitukseen hyväksymässä laboratoriossa tai viranomaisnäytteitä tutkimaan hyväksytyssä laboratoriossa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen näytteiden käsittelystä ja tutkimusmenetelmistä noudattaen, mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansallisesti säädetään.

6 b §

Hyväksytyt laboratoriot

Elintarviketurvallisuusvirasto hyväksyy laboratorion hakemuksesta viranomaisnäytteiden tai toimijan omavalvonnan näytteiden tutkimuksia tekeväksi laboratorioksi. Hyväksymisen edellytyksenä on, että laboratorion on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä ja toiminnan edellyttämät tekniset valmiudet sekä sen tulee noudattaa hyviä laboratoriokäytäntöjä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä laboratorion henkilökunnan pätevyysvaatimuksista ja laboratorion tekniselle valmiudelle asetettavista vaatimuksista.

Eduskunnan vastaus EV 144/2016 vp

6 c §

Hyväksytyjen laboratorioden ilmoitusvelvollisuus

Hyväksytyn laboratorion on viivytyksettä ilmoitettava tutkimuksen tilaajalle ja Elintarviketurvallisuusvirastolle kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain (702/2003) mukaisen kasvintuhoojan esiintymiseen viittaavista tuloksista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää muista kasvintuhoojista, joita ilmoitusvelvollisuus koskee, noudattaen mitä puutarhakasvien taimiaineistoa koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää valvontaviranomaisen tietoisuudesta tällaisista kasvintuhoojista.

Hyväksytyn laboratorion on Elintarviketurvallisuusviraston pyynnöstä toimitettava sille yhteenveto tekemistään 6 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Edellä 6 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen tutkimusten ja niiden tulosten yhteenvedot eivät saa sisältää henkilötietoja eivätkä valvontakohteen tunnistetietoja.

Hyväksytyn laboratorion on ilmoitettava viipymättä Elintarviketurvallisuusvirastolle toiminnan olennaisesta muuttamisesta, toiminnan keskeyttämisestä ja toiminnan lopettamisesta.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusten ja yhteenvetojen sisällöstä ja toimittamisesta voidaan antaa maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

6 d §

Laboratorion valvonta

Elintarviketurvallisuusvirasto valvoo, että 6 b §:n mukaisesti hyväksytty laboratorio noudattaa tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä tämän lain mukaista tehtävää suorittaessaan. Jos laboratorio ei enää täytä 6 b §:ssä säädettyjä hyväksymisen edellytyksiä tai sen toiminnassa muutoin esiintyy vakavia puutteita, Elintarviketurvallisuusviraston on kehoitettava laboratoriota korjaamaan puutteet määräajassa. Elintarviketurvallisuusviraston on peruutettava antamansa hyväksyntä, jos laboratorio ei ole korjannut epäkohtaa annetussa määräajassa.

Elintarviketurvallisuusvirasto ylläpitää 1 momentissa tarkoitettua valvontaa varten rekisteriä hyväksytyistä laboratorioista. Rekisteriin merkitään hyväksytyn laboratorion nimi, yhteystiedot, pätevyysalue, tutkimuksista vastaavan henkilön nimi, tiedot suoritetuista valvontatoimista sekä 6 c §:n 3 momentin tiedot toiminnassa tapahtuneista muutoksista.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 144/2016 vp

Helsingissä 15.11.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri